

సంపుటము 32

సంచిక 2

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

Andhra Rastra Prarambha Vidya

(విద్యావిషయిక మాసపత్రిక)

మే 1943

సంపాదకులు :

శ్రీయుత మహావాది వేంకటరత్నముగారు, బి.ఎ.,

వ్యవస్థాపకము :

శ్రీయుత ఈడర వెంకయ్యగారు.

ప్రచురితము :

రామా అండ్ కో.,

హైడ్‌అఫీసు :— ఏలూరు,

ప్రింట్‌చెన్ :— గుంటూరు - రాజమండ్రి.

విషయ సూచిక

1. నిత్యసంకీర్తనము
  2. ఈశ్వర స్తుతి
  3. ప్రార్థనగీతము
  4. ఐదంకెలు, పిల్లలకు పాటమూలముగ నేర్పుట
  5. ఆశీస్సు
  6. 1 వ తరగతి - భాషారచన
  7. బుద్ధజననము
  8. నాయాశ
  9. బాలనీతి
  10. బాలనీతి శతకము
  11. మాల (పాట)
  12. స్వమగనిచెవిలో.....
  13. బశాసురవధ
  14. బోర్డువారి ధర్మములు
  15. భూగోళ ప్రశ్నోత్తరములు
  16. సంపాదకునకు జాబు
  17. భూగోళ ప్రశ్నోత్తరముల పంపువారికిమనవి
  18. ప్రాథమిక పాఠశాల గణితబోధిని
  19. The East Godavari District Board Teachers' Union
  20. The Secretary Education and Public Health Departments,
Madras.
  21. నభలు - తీర్మానములు
-

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

ANDHRA RASTRA PRARAMBHA VIDYA

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము

32

ఏలూరు 15 మే

సంచిక

2

నిత్యసంకీర్తనము

వివరణము :

సత్యమెన్నడును నశింపదు. సత్యాస్వేషణమందలి ప్రయత్నమెన్నడును వ్యర్థముగాదు. మనకు తాలిమియా, పట్టాదలయు, దైవమునందు అచంచలమగు విశ్వాసమును, ఆవశ్యకములు. ఇంతకన్న మరేమికావలయును? జీవితము కొఱకే అనగా విశాలభావములు, విశాలదృష్టి కొఱకు మాత్రమే జీవింపఁదగును ఇతరుల మెప్పునకుమాత్ర మెన్నడును ప్రయత్నింపరాదు. సత్యారాధన మనలో దృఢసత్యమును, విశ్వాసమును, బుట్టించును..

సంకీర్తనము:

1. హే జ్యోతి స్వరూపా ! నిత్యమూర్తి ! నా హృదయమున నీ సత్య జ్యోతి వెలుంగనిమ్ము.
2. నా హృదయమున నీచభావములకుఁ దావొసంగకుము.
3. భక్తివిశ్వాసములతో నదా నిన్నారాధింతును గాక ! నీ యచగ్రహ పాత్రుడ నగుదును గాక !!

—స్వామి రామతీర్థ

ఈ శ్వ ర స్తు తి

చిలకా వేంకటకృష్ణదాసు

- క. శ్రీ పార్వతీకళత్రా । పాపలతా శితలవిత్ర పరమపవిత్రా!
తాపస వినుత చరిత్రా! । నీపాదాబ్జ మధుపముగ నెఱివెఱియింతున్.
- క. తరుణాభామృత కిరణా । భరణా! త్రిదశారిహరణ! భవనంతరణా
సురముని సేవిత చరణా! । గిరిశరణా! నన్నుబోవు గిరిజారమణా!
- క. బోధకుడ వీవు నేనొక । బోధితుడను నిన్ను జేరి మొక్కుచు నుంటిన్
బోధన్వయాప! తత్త్వము । బోధించి కృతార్థుడేయు ముక్తిద! శంభూ.

ప్రార్థన గీతము

రచయిత:—సుసర్ల విశ్వనాథం, టీచర్ కడప

[చెల్-చెల్-ర.నా జవాన్ ఆనుమాదిరి]

శ్రీ దేవ బ్రోవుమా ॥శ్రీ॥
పాతశాల బాలురము దేవబ్రోవుమా ॥శ్రీ॥
తామరసాక్షా - కరుణాకటాక్ష
నీదుపదంబుల్ మది తలతుమోహరి
ఆడెదము - పాడెదము ఆత్మశాంతికి ॥శ్రీ॥
మా ప్రార్థనమునూ - నీదుమదిలో
మరువకుండు మా - నిన్ను నమ్మితి
విద్యనొనగి మమ్ములనూ - వేగబ్రోవుమా ॥శ్రీ॥

ఐదంకెలు, పిల్లలకు పాటమూలకముగ నేర్పుట

ఒకటి, ఒకటి - ఒప్పులకుప్ప
రెండూ, రెండూ - రెక్కలపీట
మూడూ, మూడూ - ముక్కలిపీట
నాల్గూ, నాల్గూ, - నా ఆవుకాళ్లు
అయిదూ, అయిదూ - అరచేతివేళ్లు.

ఆ శీ స్సు

(కవికుమార దాస్యం అప్పారావు)

- సీ॥ ఆంధ్రదేశభ్యుదయ ప్రదాంశములతో, రాష్ట్రమందెప్పుడు గ్రాలుమమ్మ !
 ప్రాధాన్యభావ సంభరిత పద్యవ్యాస, రంజితంబయి చాల ప్రబలుమమ్మ !
 భవ్యాంధ్ర సంస్కృత భాషా ప్రబోధక, విద్యాప్రదాయివై వెలయుమమ్మ !
 ప్రబలకళాబోధ పద్ధతుల్ మితిమీటి, వృద్ధియకారీతి వర్ధిల్లుమమ్మ !
- గీ॥ గానసాహిత్య విద్యాది కళలతోడ, బుధచినుత వరమాత్మ ప్రబోధతోడ
 తగ నుపాధ్యాయులకుఁ గల్పతరువ వగుచు, మీరెదవుగాత మారవితారకముగ !

బోధకా :

చ॥ చిఱుత వయస్కులంగని విశేషమృదూక్తులఁ బెక్కుభంగులన్
 బరిపరిబుజ్జగించుచును బాటలనాటల నోలిబోధనల్
 గఱపుముగాని నాకు నధికారము గల్గెనటంచుఁ గ్రొవ్వీయం
 దటిఁ గడగండ్లఁబెట్టకుమ నాశముమోనము పేదబోధకా !

8 వ తరగతి - భాషారచన

వెల్లంకి లక్ష్మీవధాని - దాచేపల్లి

కొన్ని యనుభవములు - సూచనలు

మాతృభాషారచనలో నెనిమిదవ తరగతి విద్యార్థులకుఁగల లోపములను నవరించుమార్గములఁ గొన్నిఁటిని గతసంవత్సరపు ఇ. యస్. యల్. సి. పబ్లిక్ పరీక్షా నివేదిక సూచించుచున్నది. బోధనానుభవదృష్టితోఁ గొన్ని యంశములిచ్చట విచారితము.

1. భాషావిభజన:— మన భాషలో గాంధికము, వ్యావహారికమును గొప్ప విభజన లేర్పడినవి. ఇదియే విద్యార్థుల రచనా సౌష్ఠ్యమును గుంటువడఁ జేయుటలో సగ్ర

తాంబూలమందినది. పాఠశాలా ప్రవేశమందుటకుఁ బూర్వము విద్యార్థి గ్రాంథికమువిని యెఱుంగడు. పిమ్మటఁగూడ దినమున కైదు గంటలవంతున సంవత్సరమునకు, రెండువందల యిరువది దినములు మాత్రమే గ్రాంథిక భాష వినుటకును, భాషింప నభవించుటకు, నవకాశము కలుగు చుండును. ఇందులకై బ్రాహ్మమును, గొలఁది యనుభవమును, దోడగుచున్నవి. కావున గ్రంథస్థవిషయములు గ్రహింపకై గల్గియు నభిప్రాయప్రకటన

మందును, రచనాసమయమునందును, నిర్దుష్టత స్ఫురింపికన్నది. ఉద్దండులగు పండితులుగూడ సనర్గళ గ్రాంథిక సంభాషణము నలవరించుకొనఁ గల్గిరా ?

కావునఁ బరిశ్రాధికారులు రచనా నియమములను గొంతవరకాదార్యముతో నడలించుటలెన్న.

2. పత్రికల సేవ:—ముఖ్యముగా విద్యావిషయిక పత్రికలు వ్యావహారికము విసర్జించి, గ్రాంథికము నుపయోగింపవలెను. ముఖ్యముగా శీర్షికలు పెద్దయక్షరములతో నుండి పాఠకులనాకర్షించును గావున నిర్దుష్ట ప్రయోగములు ధరించి యుండవలెను. ఇది విద్యార్థులకు భాష బోధింపవలసిన యుపాధ్యాయులకుఁ, గొంతపరిశ్రమ నిచ్చును. మరియు విద్యార్థుల నాకర్షించు విధమున గ్రాంథికరచన గల కొన్నిపుటలను బ్రత్యేకించిన పత్రికలు మహోపకారముఁ జేసినవగును.

3. భక్తిశ్రద్ధాదులు:—విద్యార్థులకే కాక తత్సంపకలకుఁగూ విద్యపై భక్తియు, శ్రద్ధయు, నుండవలయును. పుస్తకములు, గాగితములు, మొదలగునవి కొనుటయంద శ్రద్ధ చేయరాదు. పేద విద్యార్థుల కిట్టి సహాయమును దమకువచ్చు స్వల్ప వేతనములనుండియేఁ గావించుచుండఁగా శక్తియుతులునుగూడ నట్టిసహాయ మర్థించుట నీచము. గతసంవత్సర పరీక్షా నివేదిక తెలిసిన నలహాల నాచరించుటకు గాగితములుజేవని యాందోళనము చేయుచున్నారు. విరికిఁ బ్రభుత్వము సహాయ మొనర్పవలయును. విద్యార్థులను దినము బడికి వచ్చునట్లేర్పర్చినది మరల నింట మనము చేయించుచుండవలెను :

4. బోధకుల కార్యోత్సాహము:—భాషనేగాక, తక్కిన విషయముల బోధించు పట్లఁగూడ నొకటవ తరగతి నుండియు విద్యార్థులకు గ్రాంథిక భాష నలవడఁజేయుటలో బోధకుల ప్రమత్తత వహింపవలెను ఉత్సాహవంతులును, గార్యదీక్షాపరులునై తమ్ముముందుఁ బరిశీలించి కొని, బోధితులకు మార్గదర్శకులు గావలెను. తొలినుండియు గ్రాంథిక భాషా ప్రబోధనుబ్బినఁగాని తుదికి విద్యార్థులు గమ్యస్థానము నందలేరు.

5. భాషాబోధకులవిద్యా యోగ్యతలు:—ఈ భాషారచనలోని లోపములను సవరించుటకుఁ గల సాధనములలోఁ బండితులనియమించు టొకటి యని పరీక్షానివేదిక తెలుపుచున్నది.

గత సంవత్సరపు భాషా పత్రమును, పరిశీలించినచోఁ బదిమార్కులునిర్ణయింపబడిన VIIIB సంధులు విడదీయ ప్రశ్నమును, III వ ప్రశ్నలోని యలంకార భాగము మాత్రమే పండితుల సహాయము వేక్షించునవి యగును.

నూతన మాతృభాషా ప్రణాళిక యాంగ్ల భాషా సాంప్రదాయము ననుకరించుచున్నది. సెకండరీగ్రేడు ఉపాధ్యాయులు స్కూలుపై నలు తరగతి వరకు మాతృభాషను వ్యాకరణాంశములతో గూడ దిట్టముగా నేర్చియుందురు. లక్షములు, భాషవివరణము, విరామచిహ్నములు, పేరావిభజనతోఁ గూడిన వ్యాసరచన, ప్రశ్నలకుసరియగు ప్రత్యుత్తరములు, బోధించుటకు సెకండరీగ్రేడువారే సమర్థులు; మరియు గతసంవత్సర నిర్ణీత పాఠ్యపుస్తకములోని కొలంబన్, 'విశ్వ

నాథనాయకుడు' వంటిపాఠములు పండితులకు దుర్గమములు. చారిత్రకజ్ఞానమును, భూగోళశాస్త్ర సూత్రములు, నేర్చినవారికే యవిసాధ్యములు.

ఈలోటుబాధకొనుటకే పండిత పరి

వత్తిటీవల యిట్టివిషయములందుఁ బరీక్ష లేర్పరచినవి కావున నాంధ్రాంగముల యందును, బ్రాహ్మచర్యవిషయములను దెలుపునవిన శాస్త్రములందును, గృహిణీసినవారు భాషాభోజనము నాకమింక నర్హులు.

బుద్ధ జననము

కె. ఎ. స్వామి

(హిమాలయ పర్వతప్రాంతము. అంబినీవనము, వివిధరకముల చెట్లతో నిండి ఉంది. పలుచని కమ్మతెమ్మెరలు వీచుచున్నది ముందుగా మాయాదేవి వెనువెంట పరిచారిక మరీచి వనదృశ్యములను చూస్తూ పచారుచేస్తూ ఉంటారు. కపిలవస్తు మహారాజు మాయాదేవి ఆనందంగా సంతోషంగా ఉంటుంది.)

మాయాదేవి:—అయ్యో...

మరీ:— .....

మాయ:—మరీచీ

మరీ:—ఏమమ్మా!

మాయ:—అటు వేపు చూడు మరీచీ, సూర్యుడు లేత మబ్బుల్లో యేలా దాక్కుంటున్నాడో?

మరీ:—ఔనమ్మా!

మాయ:—అబ్బ...అబ్బ.....దైవ సృష్టి-ఎంత తేజం. ఎంతకాంతి స్వయం ప్రకాశం.

మరీ:—ఏమమ్మా! ఆయానంగా వుందా?

మాయ:—లేదు, లేదు - నీవు పొందరాదూ! చూస్తున్నావా ఎంత ఆనందముందో సృష్టిలో? సృష్టి కర్మాగారములో నీవు, నేను, చెట్లు, చేమలు, రాళ్లు, కొండలు, నముద్రములు, కాన సములు, గ్రహములు, తయారయిన

వస్తువులు దైవసృష్టిలో చెడుగులేదు. సర్వము మంచియే. ఆ కళామధువు నారాధించు. కళ నుపాసించు నీ జన్మ సార్థకమౌతుంది.

మరీ:—మహారాజుగారు పరాకుగా నున్నట్లున్నది. కాంతి ఏది? కళామధువేమిటి? అమ్మా! నాకేమి అర్థము కాలేదు మీ మాటలు?

మాయ:—చూడు చెలీ! ఈదినం ఉద్యానవనం నూతన కాంతులతో ప్రకాశించుచున్నది కదా! ఆ విరజాజాలు పుష్పించినట్లున్నవి. ఈలుంబితకు నుమగుచ్చు తేనెసోనల నీచుచున్నది. ఈ సన్యములు శ్యామలమై రమణీయమై యొప్పుచున్నవి. చెలీ! సంధ్యా సమయము ఆహ్లాదకరముగాలేదు. హాయి! హాయి!... కళామధువు కళారసమెంత మధురమైనది?

మరీ:—ఉద్యానవనములో విహరించుటచే కలిగిన బడలికచే గాబోలు నిలాలంటున్నారు?

మాయ:—లేదు - లేదు. చెలీ! నాకేమి అర్థమయ్యలేదు. సవరసమయ ప్రకృతి

రంగమును తిలకించేవారి ఆనందాశ్చ
ర్యములకు మేర ఉందా...? వారి
కాయానముండనే ఉండదు.

మరీ:—మహారాణీ! నిండుచూలాలు వగు
తమకు యిట్టి వేదనలు కలుగుట నహ
జము. కొంచెము నేపు ఈ అంబిత
వ్యక్తచ్ఛాయను విశ్రమించి నేద తీర్చు
కొనిన బాగుగా నుండును.

మాయ:—ఆ మాటలను వినినట్లు లేదు.

చిత్ర విచిత్ర వర్ణాలంకృతమగు శకుంత
సంతానముల వీక్షించి మొదటిధోరణి
లోనే) చెలీ! చెలీ! యిది యేమి
ఆశ్చర్యము? కాకములు, కోకిలలు,
పరస్పర వైషమ్యములు మాని హస
లుచున్నవి. నేడేమి పుణ్యదినము?

మరీ:—(తనలో) ఈ సుభూతు పుత్రికకు
పుట్టింటికేగు కోరిక ఏల జనించెను?
జనించిన యను కొండము. మహారా
జుండుల కెందు కంగీకరింపవలయును?
పుట్టింటికే గువారలెందుల కిచ్చటనే
బసచేయువలయును! అయ్యయ్యో!
ఏదోవన దేవత యావేశించినట్లున్నది!
(ఏమి చేయుదును) ప్రకాశముగా
అమ్మా! దేవరవారికి కబురంపవలెనా?

మాయ:—(మొదటి ధోరణిలోనే) వన
వికసితమాలగు జాజి, మల్లిక, శిరీష
పుష్ప సుగంధ మందనమీరుడిడిగో!
మధుర సంగీతధ్వాన వీణార్పణకారము
లొనర్చు శుకపికారావము లవిగో?
నేడుగదా అలనాటికలలోని ప్రకృతి
సౌందర్యమును చూడగలిగితిని. నా
జన్మ ధన్యమైనది. నేను ధన్యను.
మరీచీ! నేటి యమృత ప్రకృతిని కవి
ప్రాయగలడా...? శిల్పి చిత్రించ

గలడా...? వ్రాయలేడు చిత్రించలేడు.
మరీ:—అమ్మా! దేవరవారికి కబురంపి
తిని. ఇంచుక నేపు విశ్రమింపుడు.

మాయ:—(అంబిత వృక్ష దిగువనున్న
పాలరాతి సోఫాపై పడుకొని దీర్ఘముగా
ఊపిని విడుస్తూ ఆయానపడుతూం
టుంది). చెలీ! చిన్న పాట పాడు.
వింటూ నిద్రపోతాను.

మరీ:—

ఎంత కష్టము తల్లి యెంత కష్టమ్ము
నాయమ్ము నీకు నెంతటి కష్టమొదకె.
పుట్ట బుట్టినయట్టి దిట్టములో నుడువు
పుట్ట లేనియతీపు బుట్టకబ్బమ్ము
గడు భక్తి నీకిచ్చి గణుతిగన్నట్టి
కవులగన్నపుడింత కష్టమ్ములేదు॥ ఎంత॥

* * *

(మాయాదేవి పాట వింటూ చిన్న మగ
శిశువును ప్రసవిస్తుంది. తెరలో మరీచీ!
మరీచీ! అని గొంతు వినపడుతుంది.)

మరీ:—(మహారాజున కెదురేగి) మహా
ప్రభూ! (నమస్కారము చేయును.)

శుద్ధో:—మరీచీ! రాణి ఏమిచేయుచున్నది?

మరీ:—ప్రకృతి, కళ, కాంతి, అంటూ
పిచ్చిమాటలాడుచున్నది ప్రభూ!

శుద్ధో:—మరీచీ! కళా కాంతులనునవా
పిచ్చిమాటలు! వెరిపిల్ల!

మరీ:—విజయ-ప్రభూ! ఇంకనూ యేవియో
మతిలేని మాటలాడుచు యిప్పుడే
మానిరి. ఏదియో వనదేవత ఆవేశించి
నది యనుకొంటిని గాని ప్రసవవేదన
యని భావించలేదు. చిన్న మగశిశువు
జన్మించినాడు. దివ్య పురుషుడు ఉద
యించినాడు.

(ఇద్దరలోన ప్రవేశింతురు).

శుద్ధో:—(అంబీనీ వనమున ప్రవేశించిన

దివ్యపురుషుని మోహనోదయ సమయమున గల రమణీయ ప్రకృతిని వీక్షించి ముగ్ధుడై దేవీ! దేవీ ప్రకృతి యెంత మనోహరము, ఆహ్లాదకరము, శుభ దాయకములై యున్నది. ఆహా! కోటి సూర్యప్రబల బరిహసించు నీవెలుంగేమి! (శిశువు నెత్తి ముద్దిడి) దేవీ! నేటికి మన పూజలు పండినవి. మన నోములు ఫలించినవి.

మాయ:—అది యంతయు దేవదేవుని యనుగ్రహము. మన అభీష్టములు

ఫలించినవి. నేటికి మనము ధన్యులము. శు:—మన సర్వార్థములు సిద్ధించినవిగాన యీతడే మన సిద్ధార్థుడు! ఆముదముడిగిపోయిన దీపికలో ఘృతమును పోసిన సిద్ధార్థుడు! నిరాశాపూరితమైన అంధకార హృదయాలలో అశాపూరితమైన అమృతకీరణాలను వెలయిందిన సిద్ధార్థుడు! (రాజదండంబు లిరువురు ఆనందసాగరములో తన్మయులై పోవుదురు.)

(అవనికవారును)

నా యాత్ర

ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయులారా! శ్రీవిద్యాధికులారా! నేను 1940 సం॥ లో 4 గురుపాధ్యాయులచే 1939 సం॥ రం॥ శ్రీ డైరెక్టరు దొరవారియ్య కొంతవరకు అనుజరిపించితిని. దానికే శ్రీవిద్యాధికారులు సంతోషించి 10 % grant ఎక్కువ Reviewలో యిచ్చినారు. ఎడ్యుకేషనీల్ కామిషన్ పోయినతరువాత ఇంక్రిమెంటుపొందుట నాకు యిదియే మొదటిసారి. దానికే నాకు సంతోషము కలిగి యింకానాయాత్ర ద్వీపములమెన్నుకొని పరచి రూపుజరిపించిన యెడల 1941 సం॥ లో నైనా 50% ఇంక్రిమెంటు పొందవచ్చునని ఆశ కలిగింది. దానితోనేను 1940 లో కంటే 41 లో ఎక్కువకృషి సలిపి అన్నివిధముల వృద్ధిచేశాను. శ్రీ డిపార్టుమెంటువారు యింక్రిమెంటు యిస్తారని ఆశతోయినాను. కాని క్వార్టర్లు గ్రాంటు వందు స్కేలు పూర్తిగాయిస్తున్నారని బాగానేయింది. 42 సం॥ రం ప్రారంభమయింది జనవరి ప్రిబరెరి నెలలు, ఎలాగుగడచినవో నాకే తెలియదు. నేను నా ఉపాధ్యాయులు final grant కు యెదురు చూస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరంకూడ గ్రాంటు బాగా యిస్తాం, బాగాపనిచేయండి, అని శ్రీవారు చెప్తున్నారంటేవారు. దానితో నా ఆశకు అంతులేకుండా పోయింది. నిజంగా ఇదిమీరు ఆలోచించండి? అవునో కాదో? సరే ఆ సంబంధంకూడ ఆయింది. పోస్టుమాన్ రావటం, కవరు చేతిలోపెట్టటం,

నాకు అనందం కలగటం, నేను ఒక్కతెలియని ఆవేశంతో దానినిచించడం, ఒక్కమార్చేకలిగింది. నారెండున్న ఒక్కమారుగా బిల్లును దర్శించాయి. ఎంత? 80 రూపాయలు ఎంతమంది టీచర్లు? 5 గురు ఆప్షడు నామనూవేదన మీరే ఆలోచించండి? ఈ పంతులు వృత్తికి అమాంతంగా తిలోదకాలు యిద్దామరుకున్నాను. ఈ వృత్తికన్నా చాకలి మంగిళ్ల వృత్తులు మేలనుకున్నాను కారణం? కష్టపడ్డా కూడున్నదా వృత్తిలో ఏలాగో మరుసు కుదుట చేసుకొని మరునాడు శ్రీ వారిని దర్శించా సరే వారు ఏవో సమాధానము చెప్పి నాళ్ళనీళ్ళు తుడిచారు బాగాకష్టపడి పనిచెయ్యమన్నాను. ముందు నాటికి తప్పకుండా యింక్రిమెంటు యిస్తామన్నారు. కనికారులు తప్పవెన్నదానికి ఏదో ఒకలోటు దొరకకపోదు సాపం! వారుమాత్ర మేమిస్తారు?

దానితోనేనుకూడ ఆలోచించి యీమాత్రమునకే విక్రితనం చూపించడమందిరికాదని తిరిగి ధైర్యమువలంబించినాను. 40, 41 లో కంటే యింకను 42 లో ఎక్కువవృద్ధిచేసిన యింక్రిమెంటుపొందక పోతానాయని ఆశతో 6 గురు ఉపాధ్యాయుల హెడ్ క్వార్టర్లు సెకండరీగ్రేడు కొత్తపద్దతి ప్రైవేటు అయ్యి టీచర్లు నేను ఒక్కనిముషముకూడా స్కూలుపైము పాడు చేయకుండా 24 గంటలు స్కూలుపనిలో మామనోకస్తులు ఉపయోగించి గార్డెన్, ఆటలు, పాటలు, చేతిపనులు, మొదలైనవి అద్వితీయముగా నెర

వేర్వేరు చదువునందున్న, aids నందున్న, వృద్ధి చేసి, స్టాగ్నేషన్ లేకుండాను ప్రమాదన్ యందు 50% న్నూ పిల్లలజనాభారీత్యా ౬0% బాలరను స్కూలునందు హాజరుపెట్టి, వేసేజిలేకుండాచూచి చేసినవారిసంఖ్య ఎక్కువచేసుకుంటూ, యీ మొదలగాగల డిపార్టుమెంటువారి చట్టములు Rules తూచా తప్పకుండా పనిచేశాము.

మేము యీలాగు రెండవ వ్యవస్థను లేకుండా తదేకధ్యానముతో స్కూలుపనియందు నిమగ్నులమైయుండ కాలక్రమమున మార్చి సమీపించింది. ఇదిగోఅదుగో అంటూ కోజాలు గడుస్తున్నవి. 20వ తారీఖువచ్చింది పోస్టుప్రూక్ రిజిష్టరుకవరు చేతిలో ఉంచాడు సరే అప్పుడు నా సంతోషము వెనుకటి మార్చిలోవలెనే వెలువిరిసింది కవరు చించాను ఏముంది దానిలో రూ 110 లు 6 గురు మాసరకు యింక నాపరిస్థితిమీతో ఏమిచుననిచెయ్యను? ఏమి వ్రాయవలెనో అప్పటి నాచునన్నుకుగూర్చి నాకే బోధపడుటలేదు. ఎందుకువ్రాయటం? ఆలోచించుకోండి. యీలాంటి పరిస్థితిమీకు సంభవించినపుడు ఏమికలుగుకుండా మనస్సును అడగండి బోధపడుతుంది. ఆలోచించారు ఎందుకు ఈలాగునచ్చిందా అని వైఆధికారులు రిమార్క్సులుక్కులో ఒక్కలోటూ వ్రాయలేదు. వెంటనే శ్రీవారిదర్శనం చేస్తూ బిల్లు కాగితం వారిముందుంచి ఇది బోధపడటంలేదని మననిచేసుకున్నాను, దానితో వారు మాత్రం ఏమిచెప్తున్నారు? వారుకూడ అశ్చర్యచకితులైనారు, ఈ చిదంబరరహస్యం వారికి తెలియదని శలవిచ్చారు రూల్సు అమలుజరిపించి పనిచేయించటం వారివిధిగాని, గ్రాంట్లు ఎలావస్తుండా పాపం వారికేమి తెలుసు మొత్తంమీద నా కర్మ అనుకోన్నాను కానియంతటితో నాఆశ అడియాశ అయింది.

అసలు 50% యింక్రిమెంటు పొందినవారైనా ఉన్నారా? అని నాసందేహము ఎవరైనా ఉంటే పారశమహాశయులు తెలుపప్రార్థన అటువంటి వాస్తవ్యుడల విని ఆనందించుదామని నాయాశ.

ఉపకారములలో అమలు జరగకపోయినా అపకారములలో రూ ౫ బాగా అమలు జరుగుతోంది అని నాయూహ.

మరచిపోయా మఱియొకవిషయం

ఈమధ్య యుద్ధభక్త్యనుంటూటీచరుకు రూ 2 లు యిచ్చారు. దానితో మావారి ఆనందమునకు అంతులేదు. అసలులో కోకారుకోత ఈ తక్కువ వేతనములలో మేనేజరు కట్టు 15% Private conditions, centre class, చందాలు, యూనియన్ చందాలు శ్రీవారి దర్శనమునకు అగు రాకపోకల ఖర్చులు, మొదలైనవి చాలా ఉంటవిగా అవి అన్నీపోగా ఉపాధ్యాయునికేమి గిట్టునో మీకే తెలుసు. వారి జీవితములు ఎట్లుగడుపు గలుగుదురో మీకేవిదితము.

ఈ జీవితమునకు ముక్తి ఎప్పటికైనా లభించునా నా ఆశ ఈడేవునా అని మన కడగండ పోగొట్టుపోవాలి అంటే మనమంతా ఐకమత్యంగా యుండాలి యూనియను సాగించాలి వాటిద్వారా ఆందోళనలు సాగించాలి. ఈనాడే యూనియనుకు ప్రాణం పోయింది పోషించండి లాభాలు పొందండి ఇదేనా ఆశ ఇది ఫలించేవరకు వదలకండి.

శ్రీ డైరెక్టరు దొరవారు నూతన పదతులనేకములుపెట్టి అమలు జరిపించారు. దానిలో ప్రాథమికవిద్య చాలా అభివృద్ధి అయింది. వారు సంతోషించారు. ఎయిడెడ్ కాలకాలలైన సానుభూతి చూపించారు.

‘గొర్రుకు బెర్రెడేలోక’ ఎప్పటికీ పెరగదు అంటే ఉపాధ్యాయులు విచారించారు. శ్రీ డైరెక్టరు దొరవారు ఎయిడెడ్ పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయుల కడగండ్లు ఆలోచించాలి ఈ కరువుకోజాలకు అనుగుణ్యంగా అభివృద్ధిపాఠశాలలకు స్కేలుగ్రాంట్లు మంచి స్కూళ్లకు యింక్రిమెంటు, యియ్యాలి, యుద్ధభక్త్యములు హెచ్చుచేయ గలండులకు ప్రార్థించుచున్నాను. ఉపాధ్యాయుల కరవు కొంత నివారణ కాగలదు. ఇదేనాయాశ.

ఇట్లు

చెరుకూరి శ్రీరామమూర్తి

శ్రీకటే

ఎయిడెడ్ టీచర్స్ యూనియన్ ఫీచరం

తాలూకా.

బాలనీతి

(జనవరి నెల తరువాయి)

చిలకా వేంట కృష్ణదాసు

- తే. గీ. దర్శకముగాని విషయనందర్శక మయి సస్యసంశయచ్ఛేదియై సకలమునకు
చక్షువై యలరాక్షసు శాస్త్రమట్టి శాస్త్రహీనుడె యంధుండు జగతి బాల !
- తే. గీ. భయము భోజనమును నిద్రపశువులకును సునుజలకును సామాన్యమైచనుచునుండు
గాని ధర్మము నరులలో గలమమిగుల జగతి ధర్మబాహ్యుడెపశునముడుబాల!
- తే. గీ. ఆకలింగొన్న చానికి నన్న మిడుట చేదవాసికిఁ బ్రేమతో బిచ్చ మిడుట
వంధ్యభూములలో పడు వర్షమటుల నత్సృం బానంగునుగాదె నదయబాల !
- తే. గీ. ఆపదలయందు ధైర్యము సభ్యుడయమునందు క్షమవాక్చతురత సభాంతరమున
గలిగి గాంధిమహాత్ముడు ఘురుడటంచు పేరుగొనెగాన పూను మావిధులుబాల!
- తే. గీ. తల్లిదండ్రులు మిత్రులు ధరణిపేరు హితము గోరుచు నుండును ప్రేమతోడ
కార్యకారణములవల్ల గలుగునట్టి యితరమిత్రులు గోరరు హితము బాల !

బాలనీతిశతకము

నప్తమ దశకము

గృహిణీ ధర్మములు

(గతసంచిక తరువాయి)

బాలకవి : నాకాటి పెంచులరెడ్డి

- తే. గీ. భర్తతోడిదె లోకంబు వసితలగును । అట్టిభర్తల సౌఖ్యంబు హర్షమిచ్చు
కాన పతిసేవకన్నను గనము హెచ్చు । సుప్రసాద ! శ్రీ కాళీ వరప్రసాద. 1
- తే. గీ. నవ్వు మొగమాన నింటిలో నివ్వటిలుట । తనదు చేతలయందు శాంతంబుగనుట
మంచి మనముచు గృహిణి ధర్మంబు దలంప । సుప్రసాద ! శ్రీ కాళీ వరప్రసాద. 2
- తే. గీ. మనసునందునమాటలబలుచుండు । భర్తకుకూలగతిమండలముమతియు
అత్తమామల భక్తితో నరయవలయు । సుప్రసాద ! శ్రీ కాళీ వరప్రసాద. 3
- తే. గీ. నిర్మలంబగు మనసుతో నిర్మలంపు ! దేహసాభాగ్య గరిమతోఁ దేజిల్లు
గృహము నిర్మలము గనుంచ గృహిణి కగును । సుప్రసాద ! శ్రీ కాళీవరప్రసాద. 4
- తే. గీ. చాన విద్యానురాలు తాఁగనియెడల । తనమనసారముచుద్విద్గ గానుదగునె
బాలురను విద్యతోఁ దేల్చు ప్రతిభగనునె ! సుప్రసాద ! శ్రీ కాళీ వరప్రసాద. 5

- తే. గీ. ధవునిసేవయె నిరతంబుఁ దలచుచుండు । నట్టివారికి నెన్నఁడు హానిలేదు
కానఁ బతిని బూజించుటే కరముమేలు । నుప్రసాద శ్రీ కాళీ వరప్రసాద. 6
- తే. గీ. దేవతలకేని మిన్నయై తేజరిల్లె । సూర్యునంతటి వానిని చోద్యముగను
లీల నిలిపెను నిచ్చనతీలలామ । నుప్రసాద శ్రీ కాళీ వరప్రసాద. 7
- తే. గీ. భర్తబుణమున నేసాధ్యి వసుధయందు । దీర్చి ఖ్యాతినిబ్రతిష్ఠించెఁ దిరముగాను
నట్టి చంద్రమతిన్ బోలఁ నర్హమగునె । నుప్రసాద ! శ్రీ కాళీ వరప్రసాద. 8
- తే. గీ. భర్తకంటెను మును దిశఁ బాడిగాదు । పతికిమున్నె పరుండుట పాపనరణి
మగనికిని లొంగకుండుట తగదు నతికి । నుప్రసాద ! శ్రీ కాళీ వరప్రసాద. 9
- తే. గీ. అత్తవారింటిలో నాతి యణగి మణగి । యుండు లెంతేనిజ్ఞమమైయొప్పుచుండు
నంతియేగాదు నిక్కంపు ఖ్యాతిగలుగు । నుప్రసాద ! శ్రీ కాళీ వరప్రసాద. 10

మాల (పాట)

వి. గోపాలరావు డి.టి. సన్యాసిరాజు, విజయనగరం

1. మాలయనుచునేలా ప - ల్కారు పల్కుచుండువు ?
మాలమీలలేదు మన - మందర మొక్కటియె జాతి ॥మా॥
2. జాతిభేద మెంతవా ? - నీతిని పాటించవా ?
జాతిలోన నేమికలదు - నీతిగా వర్తించుచుండ ॥మా॥
3. అన్ననైన నీతిలేక - యున్న దరికిఁ జేరనీకు
ఎన్నడైన జాతిభేద - మెన్నరాదునుమ్ము నీవు ॥మా॥
4. భరతమాత కన్నయట్టి - భారతీయులముకామా ?
భారతీయజాతి యనెడు - భావము ప్రకటింపుమా ॥మా॥
5. మాలయనగ మాలసుమా ! - మాల పూలమాలసుమా !
మాలలోడ నేగి భరత - మాతను పూజింపుమా ॥మా॥

మగని చెవిలో.....

—చొదరి.

పరీక్షాధికారుల బాధ్యతలు.

ఏమండీ ! ఇదిగో, మిమ్మల్నై ! నిద్రపట్టిందా !
ఒక్కమాట. భాగతదేశముయొక్క నిరక్షరాస్యత
నిర్మూలనకై కంకణము కట్టుకున్నవారిలో మీ
లోకరాశి చీతము పుచ్చుకుంటూనే ఆనుకోండి.
చీతము పుచ్చుకునే వర్ణవంచని వాళ్ళకన్నా - చీత

నూపాధికి చీతము పుచ్చుకోనైనా ఏకత్కార్యానికి
పూనుకున్నందుకు సంతోషము.
బతే మనదేశము ఆంగ్లరాజ్యపరిపాలనక్రిందకు
వచ్చి ఎంతకాలమైనది? ఇంతకాలముమండి నిరక్ష
రాస్యతకై పాటుపడుతూ యిప్పటికి ఈ స్థితి

వచ్చారా? మీలాంటి ఋజువ ర్తనులను అండచేసు
కుని సదరు కార్యక్రమాన్ని ఈ వధ్యను పూను
కొన్నారా? అందుకోసమే తమరు గావించుచున్న
కృషి యెటువంటిది? యధార్థముగా ప్రాథమిక
విద్యను సంబంధించిన బడువు, కరము వహించు
చున్నది. ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు అంటే కాదన
గలరా? ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు పూనుచున్న
మహత్కార్యానికి! మీరు ఆపస్తుగాని ఇప్పుడు
గాని ఏవిధముగానైనా సాయపడుతున్నారా?

బోలెడన్ని పాఠశాలలుపెట్టి, పంతుళ్ళకు జీతా
లిచ్చి, విద్యార్థి వృద్ధికి వలసినన్ని, తగినన్ని,
ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వమే చేస్తుంటే ప్రత్యేకంగా
నన్నెంతేయమంటావు? అంటున్నారా? మరి
ఆశాభవ సంబంధించిన అధికారులలో మీరొకరు
గదా! ఐనప్పడు మీబాధ్యత యెంతవరకు?
పంతుళ్ళు సరిగా పనిచేస్తున్నది లేనిది తనిఖీచేయ
డము అంటున్నారా? ఐతే విద్యలోను, అనుభవ
ములోను, సామర్థ్యములోనూ ఆ పల్లెదిక్కు బడి
పంతులుకన్నా యెన్నోతేల్పు యెక్కువైన మీరు
పంతుళ్ళు క్రమంగా వేళకువచ్చి పనిచేస్తున్నది లేనిది
తనిఖీచేయడముతోటే బాధ్యత పూర్తియిందంటు
న్నారుగదా? మరి బడి తెరచి వుంచి వచ్చినవారికి
రెండు ముక్కలు డెప్పినంత మాత్రాన ఉపాధ్యాయుని
బాధ్యత పెరిచేరిందంటే పూరకుంటారా? ఊరకోము.
భావికాలంలో పౌరులు కాదగు గ్రామంలోని బాలబాలికలు ఎక్కువెక్కువగా
బడికి వచ్చేటట్లు చేయాలి. సాధ్యమైనంతవరకు
ప్రతి విద్యార్థి ఏ తరగతిలోను, ఒక్క సంవత్సరము
కన్నా యెక్కువ కాలము ఉండకుండా చూడడమే
కాక, ఒక్కొక్క తరగతి చదువును అర్థసంవత్సర
రానికే పూర్తిచేసి సాధ్యమైనంత తక్కువ కాల
ములో ఎక్కువ చదువు విద్యార్థులకు వచ్చేటట్లు
ఇల్లోధికంగా శ్రమించి పనిచేయాలి అంటున్నారా?
మీరు మాత్రము వారివలె శ్రమించనక్కరలేదు.
వారు క్రమంగా వేళకు వస్తున్నది లేనిది తనిఖీ
చేస్తేనే మీబాధ్యత తీరింది అంటున్నారు.

ఐతే భారతీయుల మొత్తము జనాభాలో అక్షరాస్య
రాన్య రెంతమంది? వ్యవసాయకు రెంతమంది
కేవలము కార్మికురెంతమంది? వీరందరి సరాసరి
ఆదాయమెంత? ప్రపంచములో ఏయెక్క దేశము
కన్నా ఆక్షరాస్యతలోను, ఆదాయములోను,
కూడ చాల తక్కువ అంటున్నారా? దానినిబట్టి

జీవిత సమాజము - ఆశోగ్యముకూడాను కదూ?
మొత్తముజనాభాలో నూటికి 90 మంది గ్రామంలో
నివసిస్తూ కూలిగాని, వ్యవసాయముగాని, చేస్తున్నారని
అంగీకరిస్తున్నారు. అతి తక్కువ ఆదాయము
మీద ఆధారపడి పల్లెలలో నివసిస్తున్న వీరు
విద్యావిషయికంగా సంస్కారాలు కారు ఈ జరుగు
బాటు తక్కువతనములో గంజిలోని ఉప్పుకైనా
వస్తుందని తమ బిడ్డలను కూలినాలిక పొలాలకు
పంపుతూఉంటారు. వారిందరినీ బడికివచ్చేటట్లు
చేయడము ప్రాథమికోపాధ్యాయుడికి ఎంతవరకు
సాధ్యము?

కాస్తో, కూస్తో జరుగుబాటువున్న పిల్లవిషయమై
అంతగా బాధవుండదు లోతక్కువవారిని తగినంత
ప్రచారము ద్వారా ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు బడికి
వచ్చేటట్లు చెయ్యాలి అంటున్నారా?

జరుగుబాటు అంటే వచ్చుకుంటున్నాను. కాని
తల్లివండ్రులు విద్యావిషయికంగా సంస్కారాలు
కారు అంటే మీరూ కాదనరు. అటువంటి వారు
ఏవిధమైన ప్రచారము ప్రబోధము లేకుండానే
పల్లెటిదిక్కు పంతులయ్య తొరచివుంచిన బడిలోనికి
వారంతట వారుగా విద్యాభ్యాసానికివచ్చి కూర్చో
వాలి అంటున్నారా? చిన్నమనివి లంబాడి (నుగారీ
శ్రీ)లున్నారుగదా వారి దుస్తులు, ఆభరణాలు,
ఆచార వ్యవహారాలు, ఎరుగుదురు. నాజాకైన
బట్టలు యిస్తాము మీబట్టలు వినగించండి అంటే
అంతమంది యిచ్చుపడతారా? చాల తక్కువలో
తక్కువమంది అంటున్నారా? ఐతే మనము యిచ్చే
బట్టలు మనము వారు ధరిస్తున్న బట్టలనాజాకు
అందవనా? శుభ్రతకు మనవనా? కాదు మీర
అంటున్నారు. జరుగుబాటువున్న పిల్లల్ని బడికి
వచ్చేటట్లు చెయ్యాలన్నా తగినంత ప్రచారము
ప్రబోధము, ఆ వ ప ర మ ని పిం చు తా
వుంది. ప్రస్తుత పాఠశాలలు జరుగుబాటుగల వాళ్ళ
కేనా అంటే అదీ కాదాయె. గ్రామంలోవున్న
మాలమాదిగ, ఎరువుల ఏనాది, అడిగాగల సవర్గ
అవర్గభేదములేకుండా అమాంబాపతులకు వారిబడి
యీడు పిల్లల జనాభాతీయమంటున్నారు. దానిని
బట్టి ఇంతమంది బడియీడుపిల్లలు గ్రామంలో వుం
డగా బడికివస్తున్నది. ఇంతమందేనా అనే మొండి
ప్రశ్నతోపంతుల్ని నిగ్గిరిస్తున్నారు నిందిస్తున్నారు,
శిక్షిస్తున్నారు. ఈ సంగతులు యధార్థమని
వప్పకుంటున్నారనిగా అంటే ప్రజలలో సమాజ

ముగా కలిగిన మార్పులనునే విశ్వాభ్యాసకాంక్ష కలుగదనీ ఆరికపరిసితులు అనుకులముగా వున్న వారికిమాడ తగినంత ప్రచారము, ప్రబోధము, అవసరమనీ, బీదబిక్కిరి ఆరికముగా తగినంత ఎదురు సహాయము చేయుటమాడ అవసరమని అంగీకరిస్తున్నారు కదూ.....నిద్రవేళ ఏమిటిగోల అని వినుక్కుంటున్నారా? అయిపోవచ్చింది. చిన్న మనవి. ఈ క్రయత్నాలేమిచేయుకుండా బడికివచ్చే విద్యార్థులుతక్కువగా వుంటారని అంగీకరిస్తున్నారగా ఈ సందర్భములో భారత ప్రజానీకపు నిరక్షరాస్యత నిర్మూలనకుగాను ప్రభుత్వము మీవంటినా దివి అసరగా తీసికొని అందుకు గాను బద్ధకంకడయై ఉన్నదనే మీ ప్రచారము నేటిదీరకాయవంటిది అంటే గాను ఆగ్రహకారణము కాదా!

పిల్లల సమీకరణకు ఉపాధ్యాయుడికి అంతగా తల్లిదండ్రుల సంఘాలు వున్నాయి అంటున్నారా ఈ రోజులో బడిపంతులు మాటలను పాటించి బిడ్డలను బడికిపంపించే తల్లిదండ్రులు బహుసక్యము కనుక ఆ తల్లిదండ్రుల సంఘాలు ప్రభుత్వము తరపున మీకు బాధ్యతపడాలి లేకుంటే ప్రభుత్వము ప్రాథమికవిద్యను నిర్బంధముచేస్తూ చట్టసమ్మతమైన కట్టడిటూలైనా చేయాలి నిర్బంధములేక ప్రచారమూ లేక బడికి విద్యార్థులను ఆకర్షించి విద్యాభివృద్ధి కలిగించాలి అనడము "గాలిలో దీపము పెట్టి దేవుడే నీమహిమ" అన్నట్లుంది. ఈరోజులో ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు అంటే ఎంత భక్తి శ్రద్ధలు ఉన్నయో అందరికీ తెలుసు. కనుక ప్రజలలో ప్రచారము గావించి విరివిగా బడికి విద్యార్థులు

వచ్చేటట్లు చేసే బాధ్యత ఉపాధ్యాయుల నుండి ఉన్నత విద్యావంతులైన అధికారివర్గమువారు దాఖలుపర్చుకోవడము యెంతయో సబబు

పోనీ ఇతిరులమాటటుంది ఉన్నత విద్యావంతులైన మీరు ఇన్ని సంవత్సరాలుగావున్న మీసర్వీసులో, పిల్లలను బడికి పంపించే విషయంలో, ఏగ్రామములలోనైనా ఒక్కతడైనా వసంగించారా లేదు అంటున్నారా? దేశము, దేశీయుల పరిస్థితులు, సభ్యజీవాల సితగతులు, బాగా తెలిసిన ఉత్తమ విద్యావేత్తలైన మీరే మీబాధ్యతలను గుర్తించకుండా, సామాన్యలైన ఉపాధ్యాయుల నైతమువంటినారు తీసుకునే చర్యలు అధికారమును అండచేసుకునేగాని యుక్తాయుక్తము నెరిగి కాదంటున్నాను. ఎన్నడూ వినలేదూ "ఇతిరుల కంటిలో ఉన్న నలునునుగూర్చి ఆలోచించే ముందు తమ కంటిలోవున్న దూలమునుగూర్చి కాస్త ఆలోచించాలి" అను సామెత

ఇందు యెవరిబాధ్యతను యెవరు గమనించక పోయి నా మందలించులు, సంజాయిషీలు, గ్రాంటు తగ్గింపులు, ట్రాన్సుఫర్లు, జరిమానాలు. మాత్రము తప్పువు బడి పంతులుకు, "అత్తచేసిన పనులకు అగులేవు" అన్నట్లు మీకే బాధా లేదు. ఎవరిలోపమైనా కిత్తార్లుడు, పాపాలభైరవుడు, ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు.....ఏమంటారు.....వల్పుకుంటున్నారా?.....

వారము రోజులనుండి క్యాంపులో వుండి అరకువచేసి అనారోగ్యముగా వున్నారు. పడుకోండి. ఈ ఆప్రియసంభాషణచేసినందుకు క్షమించండి.

బ కౌ ను ర వ థ

రచయిత : కోటంరాజు సత్యరామణశర్మ

- గీ. పూర్వకాలానఁ గల దొక్క పురవరంబు । ఏకచత్రపురం బని యెన్నఁబడుచు, క నకలశాస్త్రార్థములఁ జక్కఁ జదివినట్టి । అవనిసురు లందు ననియింప నలరుచుండె.
- గీ. పరమసౌజన్యశీలుకు పాండునుతులు । విప్రవేమాల నావీట విప్రునింటఁ గడపుచుండగ నొకనాడుకలిగెనొక్క । యార్తనాదమా గృహమందు నదృశ్యముగ.
- గీ. కరుణ తొలుకాడ రోదనకారణంబు । నరసి కుంతియు నోదార్చి యవనిసురుని నాయునందను డగ్గటి వారిజాక్షి । యిటులఁ దెల్పెను భావనియిడుపుతెల్ల.

- గీ. “వీటి కావల గల డొక్కచేటుకాడు | ఉగ్రదనజాడు బకుడని యుచ్చరింతు
దినము కొక్కని బండెడు” తిండితోడ | బంపునటుల నేర్పాటుల కావింపబడియె.
- గీ. లేక లేకను గల్గిన యేకసుతుని | బంపగానయ్యె నీనాడు భక్త్యముగను
పంపజాలక బాపడు బందుగులును | మిగుల చింతించి యారీతి పొగులుచుండె.
- గీ. అనుచు వచియింపగా భీముడతని ముదమున | “నీదు కానతి నిచ్చిన నేను వోయి
కదనమునఁగూల్చి యనురుని కాలుకడకుఁ | బనిచి వచ్చెద దీనించి పంపు మమ్ము”
- గీ. అంతలోపలఁ బ్రాహ్మణకాంత లవుడు | బండెడన్నము వండించి పదిలపరుపఁ
కడుపునిండుగఁ దిని కుంతికొడుకు పొంగి వందన మొనర్చి తల్లిదీవనల బొంది
బాహుకంఠాతి దీర్చంగ బయనమయ్యె.
- గీ. అట బకాసురుఁ డెప్పటియట్లు కూడు | వేళకును రాని యాహారవేళ మించె
విప్రవరులకు నాయందు వెక్కనంబు | గలిగె, గాబోలు నాబాహు బలముచూపి
చించి చెండాడి వీరి వధించువాడ | ననుచు రోమాగ్ని గాగుచు నరచుచుండె.
- గీ. బండిదోలుచు నాయెడ పవనసుతుడు | బండెడన్నము భక్షించి బకుని గదియ
నిప్పుగ్రక్కుచు ననురుండు కుప్పళించి | పైకిదుముకంగ వారికి బవరమయ్యె.
- గీ. కడుభయంకరమైనట్టి కదనమందు | క్రూరదనుజుని విప్రసంహారునింబట్టి
ఉరుగదాహుతముల నొంచి యుర్విఁగూల్చె | చేతిగొడ్డంటఁగూల్చెడు చెట్ట పోది.
- గీ. పురము నంగల బ్రాహ్మణ ముఖ్యులెల్ల | వాయునందను వేనోళ్ళఁ బ్రస్తుతించి
నాటనుండియు కష్టాలనోటుపరచి | బహుసుఖాస్పదమైన జీవనముగనిరి.

బోర్డువారి ధర్మములు

శత్రువు భారతదేశ గుమ్మము తట్టుచున్నాడు. పుకారులు పుట్టుచున్నవి నమ్మరాదు. దేశము రక్షణవంతముగాను, బలముగలదిగాను, వుండవలెను. అట్లుండుటకు ప్రజల ఐచ్ఛిక సహకార మత్యవసరము బలవంతమున సహకారము పొందుట దైవమునకు కూడ చేయజాలనిపని. ప్రజల స్వేచ్ఛాసహకారమునకు యధార్థ ప్రచురణము ముఖ్యము. ప్రచురణను గ్రహించుటకు జ్ఞానము లేక విద్య ముఖ్యము. విద్యకు పునాది ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు. దీని నూత్నవిచారరూపమే శ్రీస్టాదమ్ దొరవారు (డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్) వారి విద్యావ్యాపన పద్ధతులు., నీ రాజధానియందు చరణముంచిన దాది ప్రాథమికవిద్య దినదిన ప్రవర్ధమానమైనదనుటకు విద్యాశాఖవారి రికార్డులే ఆధారము.

“విద్యలేనివాడు వింతపశువు” అని పూర్వవాక్కు. విద్యాజ్ఞానియే యధార్థమును గ్రహించగలడు. అప్పుడే ప్రజల సహకారము లభించగలదు. ప్రజల సహకారమే దేశరక్షణ. వివిధశాఖలు దేశరక్షణ నిర్మాణమున కాధారము నీవిలు వుద్యో

గులు. సివిలు ఉద్యోగుల న్యాయబుద్ధియే ప్రజలయందుండి సహకారము సంపాదించు నది. ఇట్లు ప్రజలకును, సివిలు ఉద్యోగులకును, రక్షణశాఖలకును, తైలధారవంటి అవినాభావసంబంధము గలిగియున్నది.

రక్షణశాఖచారి సుఖమే దేశసౌభాగ్యము. అందుననే వారి నష్టయిల యందు నిమగ్నమైయుండుకతనను, వరియు కప్పనష్టముల కోర్పుటవలననూ, మూర్ఖ ప్రజలు, సాహుకారులయొక్క దురహంకారమునను, నీ రోజులలో ధరలు పెచ్చుపెరిగి పోయినవి. పెరుగుచున్నవి. ఓరిమి గొప్పదికదా ! దీనిని గ్రహించి తొందర కూడ దనియు, ప్రజలను నిర్బంధింపరాదనియు, శ్రీ గవర్నమెంటువారు ఇచ్చుగించి ధరల విషయములలో తగు జాగ్రతలను తీసుకొనుచూ దేశరక్షణశాఖల కాధారభూతులును, ఉత్పత్తిదారులును, అగు సివిలు ఉద్యోగులకు యీ ధరల పెంపుదలలో సామాన్య జీతముల జీవితనిర్వహణమును నెఱవజాలవని ఎలవెన్నుల రూపమున తాత్కాలిక వేతనాభివృద్ధిని చూపుచున్నారు. అందుకతన సివిలు ఉద్యోగులు వుట్టులై మనఃపూర్తి నేవను చేయగలుగుచున్నారు. తాత్కాలిక అధికవ్యయములను బట్టెటనందు ఋణ రూపమున నిర్ధారణచేసి వాటిని తీర్చుటకు తాత్కాలిక ముగా అధిక పన్నులు, ప్రత్యేక పన్నులు డిఫెన్సు సేవింగ్సు రుణములు వగైరాల మూలమున హామి చూచుకొను చున్నారు. యిదంతయు ప్రపంచవిదితమే.

యిట్లు ప్రతిజీవయు అధికవ్యయముపాలగుచుండు నీ సమయములో ఉపాధ్యాయుని స్థితిచూడుడు. సహకారమనేదానికి ఊహను కలిగించు అంకురార్పణదాత సహకారాంకుర ఖజానాదారు అయిన ఉపాధ్యాయుడు తిండిలేక మలమలమాడు చుండుట ఏటికార్యము. ఏటిన్యాయము. మానవుడగువా డెవడైన సహించగల విషయనూ ఉత్తమాట ! ఉపాధ్యాయుడు పూర్ణాదిష్టనేవకుడై యితరమందు జోక్యము లేక సహాయార్జనావిహీనుడై జీతము తరుగు పెరుగుటలేనివాడై సేవచేయుచున్నాడను సానుభూతితో వుపాధ్యాయుని కొరకు ధరలు తగ్గునా కలబోచిమాట ! ధరలు తగ్గని కారణమున వుపాధ్యాయుని ఆకలి నశించునా ! ప్రకృతి విరుద్ధము ! ఆకట పొందు సుపాధ్యాయుడుచేయు సేవామాధుర్య మాభగవంతునికే ఎరుక ! సేవయందలి లోపములకు మాత్రము దండననుదుటవ్రాసి పెట్టునదే దీనికందరు పెద్దలే. ఉపకరించుటకుమాత్రమందరు తటస్తులే కారణముపాధ్యాయుల పాపనా ? లేక.....

శ్రీ గవర్నమెంటువారు వారి మేనేజిమెంటులోని అన్ని డిపార్టుమెంటుల కష్టసుఖములు గ్రహించియు, మానవులందరికి ఒకే ఆకలిబాధ అని తెలిసియు పై నుదహరించిన విధముల అధికవ్యయమును అధిక రాబడితో తాత్కాలిక మగ ఆర్థిక వలసిన విధి యుపాధ్యాయుని యందున్న శమయముతో ప్రయత్నము మేనేజిమెంటు జోర్డులలో వారి చర్యల ఘపేక్షించి తటస్థముగా ఊరకుండుటలో వుపాధ్యాయుల తప్పేదియోగదా ? శ్రీ గవర్నమెంటువారే బడ్జెట్ అప్పుతో నింపునూ తాత్కాలిక

లికనమై యీ కరువుదినముల క్రూరతనుపారదోలుచుండ నిర్దయగా, కాశీశ్యముగా, బోర్డువారు పుపాధ్యాయుల విషయములో ఘంస్సులేవని సాకుచెప్పి తప్పుకొనుటచూడ . . . . . వలె నున్నది. ఇట్లు సాకుచెప్పి ఉపాధ్యాయులను నిన్నహాయకులుగను, నిర్వీ గ్యులుగను చేసి సహకార జ్ఞానమును కలిగించు విద్యాజ్యోతికి వలయు తైలమును హరింపచేయుటకు మారుగ ప్రస్తుత అధికవిద్యాపన్నుల నాధారపర్చుకొనియు శ్రీ గవర్నమెంటు వారివలన ఋణముల నందియు, తాత్కాలికమైన ధరల పెరుగుదలను ఖండించుటకు స్కెల్పుతోకూడ సంబంధములేకుండ ద్విగణితవృత్త వేతనాభివృద్ధినిజేసి ఉపాధ్యాయులకు తుష్టిని, పుష్టిని, కలిగించి తాత్కాలికపు నీ కరువుకాలమంతరించి సుఖిక్షువు శాంతిదినములు గలగగానే పద్ధతిధర్మముగా రావలసిన ఇంకిమెంట్లనుండియు వేతనములనుండియు ధర్మబద్ధముగా ఋణములను తీర్మానింపు చేసికొనటయు బోర్డు వారి ధర్మమని మనవిచేయు చున్నాను.

ఇట్లు,

ఆచార్య.....సింహా

మా జీ శ క్ర ట రి

వికాఖపట్నం శంజీ బోర్డు స్కూలుమాష్టర్ల యూనియన్.

బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు, సర్పల్లి

భూగోళ ప్రశ్నోత్తరములు

వి ద వ త ర గ తి

ఈతా జగన్నాథరావు, హెడ్మాస్టర్, బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు, కొంతారా;
శేడల అన్నయ్యశాస్త్రి, హెడ్మాస్టర్, బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు, గురమ్మపాలెం.

(Copy-right to the authors)

(1943 సం॥రం ఏప్రిల్ నెల తరువాయి)

Syllabus Heading — in (a) ప్రపంచ భూగోళము — 1 మంచు భూములు-
(Lands of ice and snow (a) ఎస్కిమోలు, లాప్లాండు ప్రజలు, (b) కెనడాలోని
మృగయులు, చేపలవాండ్లు.

37. మంచు తొడగు నేలయనా దేనికి పేరు ?

జ: ప్రపంచమున కత్యంత ఉత్తరముననున్న భూభాగాలు సర్వదా మంచుచేత పుప్పబడియుండును.
వీనిని మంచు తొడగు ప్రదేశములనియు, టంజూలనియు అందురు.

38. రాత్రింబగళ్ళయందెచ్చటి చిత్రమేమి ?

జ: యీ ప్రాంతములయందు సంవత్సరములో కొంత కాలము నూర్యుని వెలుతురుండును. మరి
కొంతకాలము ఒక్కటియే పగలు, నూర్యుడు దక్షిణముగా దిక్పక్రము పద్ద రాత్రియు, పగలు కూడ
కనిపించుచుండును;

39. టండ్రాభూములలో సంచరించు జంతువులేవి ?

జ: చేపలు, నీలు, వాలరన్, ధ్రువపు జింక, ధ్రువపు ఎలుగుబంటి, మొదలగునవి సంచరించును.

40. టండ్రా భూములలోని వారి ముఖ్యజీవ మేని ?

జ: వేటాడుట, చేపలుపట్టుటయు ఇవట జనల ముఖ్యవృత్తి.

41. ఎస్కిమోలు, లాప్ లాండ్లు, ఎచ్చట నివసించుచున్నారు ?

జ: ఎస్కిమోలు ఉత్తర అమెరికాలోని మంచు భూములలో నివసింతురు

లాప్ లాండ్ లు యూరప్ లోని లాప్లాండులో నివసింతురు.

42. అతి ఉత్తరపు కెనడాలో నివసించువా రెందులన వేటకాండ్రెయున్నారు ?

జ: యీ ప్రదేశమునందు తొడగు ప్రదేశముగుటచే వ్యవసాయమున కుపకరింపని కారణమున అచటి జనులు వేటకాండ్రెయున్నారు.

43. ఇచ్చటి జనులు వేటాడు మృగములెవ్వి ? వాటి తోళ్లు ఎట్లు ఉపయోగపడుచున్నవి ?

జ: శీత కాలమునందు తెల్ల ఎలుగుబంటి నక్కలు, బీవరు మార్బులు అను జంతువులు ఎక్కువ ఉన్నిని గల్గియుండుటచేత వేటకాండ్లు యీ నీల అడవులకుబోయి వలలు, బోనులను, అమర్చి జంతువులను వేటాడుదురు యీ జంతువుల తోళ్లను మాడ్చునచే కంపెనీవారి వస్త్రాసానముల వద్ద యిచ్చి తమకు వలయు ఆహారపదార్థములు, పాగాకు, తుపాకులు, తుపాకిమందు, కంబిళ్లు, రంగువస్త్రములు తీసుకొందురు

Syllabus Heading — (2) సమ శీతలారణ్య ప్రదేశములు.

(a) కెనడాలో కలప వ్యాపారులు.

(b) నార్వే, స్వీడను.

44. కెనడాలోని టండ్రాభూములకు దక్షిణమున గొప్ప యడవులు పెరుగుటకు కారణమేమి ? అందలి ప్రధానమైన చెట్లేవి ? అవి ఏజాతిచెట్లను పోలియుండును ?

జ: యీ భాగము సమశీతోష్ణమండలములో నుండుటచేతను, వేసపుగురువచగానున్నను చెట్లు పెరుగుటకు తగినంతవేడిమి, వర్షపాతము కలియున్నందున యిచ్చట స్పూస్, ఫర్, పైన్ అను ప్రధాన చెట్లు గల అడవులున్నవి అచెట్లు సమగ్రదూరాలిచెట్లను పోలియుండును.

45. కెనడాలోని అడవులలో ముఖ్యపరిశ్రమ యేమి ? ఆపరిశ్రమకు కేంద్రస్థానమేది ?

జ: యీ అడవులలో కలప పరిశ్రమ ఎక్కువగా జరుగును. అడవులలో చెట్లు నరుకబడి, నదీ తీరములకు సెడి బండ్లమాలమున చేర్చబడును. వరదలు రాగానే యీ బండ్లు కొట్టుకొనివచ్చును. వాటిని నదీ ముఖద్వారములవద్ద నాపి, యంత్రసహాయమున ముక్కలుగా కోయుదురు. కోతయందు మిగిలిన ముక్కలను కాగితపుగజ్జి తయారుచేయుట కుపయోగింతురు యీ పరిశ్రమకు కెనడాలోని తూర్పుభాగమున ప్రవహించు సెంటులారెస్సనది పైయున్న క్విబెక్ అను పట్టణము కేంద్రస్థానము.

Syllabus Heading — (b) నార్వే, స్వీడను.

46. మంచుకురియు ప్రదేశములకును నార్వే, స్వీడనులకును, గలభేదమేమి ?

జ: మంచుకురియు ప్రదేశములకుంటే వెచ్చగానుండుటచే యిచ్చటనుంచి అడవులు పెరుగును. కల కలల డు పూలముక్కలతో రమ్యముగానండును, ప్రజలుకొద్దిగా వ్యవసాయము చేయుదురు. పశువుల మేపుదురు. జాన్ను, పాలు, తయారుచేయుదురు. శీతాకాలములో యీ అడవులలోనిచెట్లు ఆకులు రాలి పోవును

46. నార్వేస్వీడన్ లోని పరిశ్రమలకు ఆయాదేశముల పరిస్థితులెట్లు తగియున్నవి ?

జ: నార్వేపర్వతమయముగు దేశముగుటవలనజనసంఖ్యతక్కువదీనిలోగా మెన్ నదీమై నానమునందు యవల, ఓట్లు పండింతురు పర్వతములపై పశువులను గొట్టెలను పెంచుదురు. నార్వేదేశములోని శ్రీభుజా కారపు చెట్లఅడవులను నరికి కాగితపుగజ్జి, అగ్నిపెట్టెలు, కాగితము, తయారుచేయుదురు. నార్వేయుక్క తీరముమిక్కిలి చీలియుండుటచే యిచ్చట జనులునావికులు; చేపలుపట్టుటవీరి ముఖ్యవృత్తులలో ఒకటి.

స్వీడన్ లో మైదానప్రదేశ మెక్కువగానున్నందున పొలములలో రై, ఓట్టు, బంగాళాదుంపలు, బీటుదుంపలు, పండింతురు. పశువులనుమేపి పెన్న, జన్ను పైదేశములకెగుమతి చేయుదురు. కలప పరిశ్రమ యీదేశమునగలదు

Syllabus Heading — in (a) 3. గడ్డిబీడులు, సమసీతల మండలపు నముద్రములు (a) కెనడాలోని గోధుమపంట భూములు కెనడాదేశపు వ్యవసాయదారులు

47. ప్రెయిరీలని వేసికీషేరు? అచటగోధుమలు పండించుటకుగల వసతులేవి?

జ: కెనడా దక్షిణభాగమునందు ప్రెయిరీలను గడ్డిమైదానములు గలవు. ఇవి సమశీతోష్ణ మండలములోనున్నవి. ఇచ్చట గోధుమ మెక్కలు చిన్నవిగానున్నపుడు వర్షముపడి మొక్కలను ఎదుగునట్లు చేయుటవలనను కంకులువేసినతరువాత ఎండ బాగుగాకాయుటవలనను, గింజకట్టి ఏరుట కవశాశముండుటవలన, యీ భూములలో గోధుమలు పండింతురు.

48. ప్రెయిరీలలో వ్యవసాయమెట్లు చేయుదురు?

జ: ఒక్కొక్కరైతు వందలాదిగ ఎకరముల భూమిని గల్గియుండుటవలన యంత్రసహాయమున నేల దున్నుట, కోతలుకోయుట, కుప్పలుమార్చుట, పంటలను ఎగుమతిచేయుట, మొదలగునవి జరుగుచున్నవి.

49. గోధుమలు విదేశములకే యేరేవులనుండి ఎగుమతి చేయబడుచున్నవి?

జ: వేంకువర్, మాంట్రీజల్, అను ఓడరేవులద్వారా ప్రెయిరీలలో పంపు గోధుమలు ఎగుమతి చేయబడును.

50. రాకీర్యత తూర్పుప్రాంతమున పశువులేల పెంచబడుచున్నవి? అప్రదేశమునకే మనిషేరు?

జ: రాకీర్యతములకును, గోధుమలుపండు ప్రెయిరీలకును, మధ్యవర్తము తక్కువగా కురియు భూములకలవు. ఇచ్చట ధాన్యాదులు పండవు. గడ్డిమాత్రము బాగుగా పెరుగును. అందువలన యిచ్చట పశువులను, గొర్రెను, గుర్రములను, కోళ్లను పెంచెదరు. యీ జంతువులను పెంచుప్రదేశమునకు రాంచీ లనిపేరు.

51. ప్రెయిరీ భూములలోనివారి వృత్తులేవి?

జ: ప్రెయిరీలలో నుండు జనలవృత్తి నేవ్యము మత్రమేకాదు. వీరు పశువులనుండలను, గొర్రెలను, పెంచి పాడిపరిశ్రమ బాగుగా చేయును, జన్ను, పెన్న, మాంసము, లోళ్ళుపై కెగుమతి చేయుదురు. పండులనుకూడ పెంచి మాంసము విదేశముల కెగుమతి చేయుచున్నారు. (నశీషము)

సంపాదకునకు జాబు

మహాశయా !

మీచే ప్రచురించబడుచున్న “ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య” అను సంచికను పరిశీలించితిని. అందు 1939 సంవత్సరపు నూతన సెలబన్ను ననుసరించి హిష్టరి, సివిక్సు, నేచర్ స్టడీ సబ్జెక్టులకు ప్రశ్నోత్తరములు సరళభాషతో శ్రీ వేదుల అన్నయ్యశాస్త్రి (హెడ్డాప్టరు బోర్డుస్కూలు గురమ్మపాలెం) శ్రీ తాతా జగన్నాథరావు హెడ్డాప్టరు, సాంర్యాం గర్లచే రచియింపబడినవి. అయ్యవి ప్రాథమిక పాఠశాలపాఠ్యాంశాలకు విద్యార్థులకు, ఎంతయో ఉపయోగకరముగ నున్నవనుటగో సందియం లేక మాత్రమునులేదు. ఈ ప్రశ్నోత్తరములు పూర్తికాగానే సబ్జెక్టువాడిగా వుత్తరూపమున తయారుచేయించి విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు ఆందుబాటులో నుండునట్టి ధరలకు ఏర్పాటు చేయించగలందులకు కోరుచున్నాను.

Vadlamani Somanatham,
Retired Asst, Govt. Training School, Farvatapuram.

మ న వి

భూగోళ ప్రశ్నోత్తరముల పంపువారికి

అయ్యా,

మీరు పంపు ప్రశ్నోత్తరములచూచి కడుంగడు సంతసించితి, కాని నా కొక గొప్ప సందేహము వచ్చినది. ఈ క్రింది ప్రశ్నకు జవాబు లనేకులు అనేకవిధముగ చెప్పుచున్నారు.

ప్రశ్న:— ప్రపంచములో నన్నింటికంటె గొప్ప జలపాతమేది?

పై దానికి కొందరు “నయాగరాజలపాత” మని కొందరు “విక్టోరియా” అని మరికొందరు ‘శివసముద్ర జలపాత’ మని చెప్పుచున్నారు. మీలో ఎవరైనను ఏ జలపాతము నిర్ధారణచేసెదరో పత్రికాముఖమున తెలియజేయుటకై మనవి.

ఇట్లు
సునర్ల విశ్వనాథం, టీచర్.

ప్రాథమిక పాఠశాల గణితబోధిని

(నోడర ఉపాధ్యాయులకు సమర్పితము)

ఇది కేవలము ఎక్కములపుస్తకము కాదు. ఇందు I నండి V తరగతుల సిల2 నునకు అనుగుణ్యముగా కంఠస్థము చేయదగిన గణితసూత్రములు, పద్ధతులు వివిధరూపములు చారిత్రక భూగోళాది విషయములు, క్రొద్దపద్ధతిని ఎక్కములు పొందుపఱుపబడినవి. విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులకు అత్యంత ప్రయోజనకారి.

గ్లేజుకాగితము అందమైన మందమైన అట్ట వెల రు 0—4—0

విన్నపము:—పులిపాక రామకృష్ణమూర్తి, హెడ్క్వార్టర్ అండ్ మేనేజర్.

శ్రీ. హిం. ప్రా. పాఠశాల, అమృతలూరు, (వయా) తెనాలి.

THE EAST GODAVARI DISTRICT BOARD TEACHERS' UNION.

ది 11—4—43 తేదీ ఆదివారము చామరకొటలో యూనియను ప్రధమసభయీ సంఘసభ వైసుప్రతినిధులు శ్రీ క పీఠభద్రం హెమా. వీరివాడ, పెద్దాపురం తాలూకా హరి అధిపత్యమున జరిగినది శ్రీ డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ యిన్స్ట్రక్షన్ వారియొద్దకు రక్షణాక్షణావసరముల నివేదించుటకురాయ బారము వెడలుటకు, జిల్లాబోర్డువారి యొద్దకు మేసల మొదటివారము దాటిన పిమ్మట రాయబారము వెడలుటకును, తీర్మానింపబడినది. తాలూకా యూనియను అఫిలియేషను ఫీజు రు 3 లు, రాయబారము ఖర్చులకు రు 10 లును, యియ్యవలసినదిగాను, రాయబారపు సభ్యులను ఎన్నుకొని హంశములను మొహారాంశమును రయారు చేయుటకును, తీర్మానింపబడినది.

మే] ది శ్రేక్రటరీ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్టుమెంటు మదరాసు ౪౭

జిల్లాసంఘము తరఫున జిల్లాబోర్డువారికి (మార్చి నెల ప్రారంభవిద్య పత్రికలో 90 వ పేజీలో ముద్రించబడిన) మెమోరాండమును 20—3—43 తేదీన జరిగిన బోర్డుమీటింగునకు హాజరయి సమర్పించినాము పరిస్థితులు ఆశాజనకముగ తేలిపోవుటచే జిల్లా యూనియనునండి, తాలూకా యూనియనునండియు, ఈ క్రింది మెమోరియల్ను పంపించినాము. అనుకూలమైన ఆర్డర్లు ఆశించబడుచున్నవి జిల్లా యూనియనునకు తాలూకా యూనియను ప్రాణాధారముల వీటి సహాయ సహకారములపైని జిల్లా సంఘబొన్నత్య మాధారపడినదిగాన చేదోడు న దోడై సంఘకృషికి ప్రోత్సాహమిచ్చిబొన్నత్యమునకై పాటుపడ ప్రార్థించుచున్నాము.

C V RAMA JOGA RAO,
SECRETARY,
The East Godavari District
Board Teachers' Union

To
**The Secretary Education and Public
Health Departments,
MADRAS.**

Through
The Proper Channel.

The humble memorial of the
Most Respectfully sheweth,

That the memorialists waited on deputation on 20 -3-'43 before the East Godavari District Board Meeting, held in the East Godavari Board Office Cocanada, and submitted the enclosed Representation.

That after a careful consideration the Board has come to the conclusion to pay Dearness allowance to all the Teachers Provided the Government agrees to pay equivalent contribution if additional tax is levied by the Board

In this connection it is respectfully submitted that unless either the Government or the District Board or both come to the rescue of the humble memorialists there will be no salvation for the poor Elementary School Teachers, and in short the memorialists submit that the Teachers have to starve to death having no other resources to maintain themselves and their families in these hard days.

It is not out of place in this connection to submit that while all the Government servants drawing a salary of Rs 100/- and below including menials, Aided School Teachers and Teachers serving in municipalities having the benefit of the dearness allowance; it would be really a hardship, misfortune for the Board Teachers if such benefit is not extended to them.

The memorialists appeal to the mercy of the Government.

We beg to remain,
Most Respectfully sheweth,
The Govt., obedient Servants.

Copy submitted direct to save delay.

ది 18-4-43 వ తేదీ ఆదివారం మండపేట బోర్డుహాస్టల్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు భవనములో శ్రీ వై. బ్రహ్మానంద రావుగారి ఆధిపత్యమున తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఉపాధ్యాయ యాజమాన్య సంఘ ప్రధమ సాయీసంఘ సభ జరిగి యాదిగువ (యిండుతో) జతయ్యబడిన తీర్మానములు యోగ్యముగా నామోదించబడినవి.

రాజోలు, తుని, రామచంద్రపురం, కాకినాడ తాలూకాల ప్రతినిధులు సభకు హాజరైరి. ఆమలాపురం ప్రతినిధులు రాజాలనునిరి మిగిలిన వారివద్దనుండి యేవిధమగు సమాధానమును లేకపోయె.

సభకు భోజన, అల్పహారపు టేర్పాట్లు, విద్యాభిమానలగు శ్రీ యేమారి లక్ష్మీనారాయణ మూర్తిగారి సహాయమున యేర్పరుపబడినవి.

ఆనాడే రామచంద్రపురం తాలూకా టీచరు మేనేజర్ల సంఘ ప్రధమ సాయీసంఘ సభ శ్రీ P. జనార్దనరావుగారి ఆధిపత్యమున జరిగినది అనేక ముఖ్యతీర్మానములు శాసించబడినవి. తాలూకా సభ్యులకు కూడ వైవారి సహాయమున భోజన అల్పహారపు టేర్పాట్లు జరుపబడినవి.

Ch. K. S. SARMA.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా టీచరు మేనేజర్ల సంఘము, మండపేట

L. Dis. No. 5/43

D/ 21-4-43.

ది 18-4-43 సం॥రం తేదీని మండపేట బో. మా. ఎ. గరల్స్ స్కూలులో శ్రీ. వై. బ్రహ్మానంద రావుగారి ఆధిపత్యమున జరిగిన ప్రధమ సాయీసంఘ తీర్మానములు అజైతుకుమిటివారి నూచనలనుత్పరలో నములపరచ ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకు తమ సంఘముల పనికొరకు, కిరీసనాయిలు, తెల్లకాగితములు కోరుటకు శ్రీ జిల్లాకలెక్టరువారియొద్దను రామబారము పెడలుటకు, తా మేనేజర్ల సంఘములకు సలహా లిచ్చుటకు.

(3) అన్ని తాలూకాల గ్రాంటువిలులు యింటిమేషను కాపీలు యీ సంఘమునకు పంపుటకు D. E. O. I. F. C. వారను కోరుటకు

(4) రేంజీ పరిక్షాధికార్లు స్కూల్స్ పరిస్థితుల జాగుగా వెలిగి అర్హతను గమనించి సిఫార్సుచేసిన గ్రాంటు కూడ ర లేదు. నేటి గ్రాంటు స్కేల్! బహు స్వల్పము. ఇట్టికీ పరిస్థితులలో గూడ ప్రభుత్వ విద్యావిధానమును అక్షరాల అమలుపరచుచున్న యీ యెడెడో సంస్కృత వలసినంతయు, అర్హత గలిగి యున్నంతయు ధనము నీయక ప్రభుత్వము చిన్న చూపుమాచుట చాల విచారనీయము. ఇది పాఠశాలలను విరక్తిపొంది మూసికొనవలసిన పరిస్థితులు కల్పించినట్లగుచున్నది కావున వెంటనే 1942-43 సం॥ నకు రావలసిన గ్రాంటులో తగ్గిన మొత్తము నిచ్చుచూ, యిక ముందుండియు. యిట్టి లోపము రాకుండ వలసినంత ధనమిచ్చుటకు, ప్రభుత్వమువారిని కోరుచూ, 1944 సం॥ బడ్జెట్టులో యీ సంస్కృత రీ లక్షలు ధనముగా నిచ్చించుటకు కృతజ్ఞతను వెలిబుచ్చుటకును.

(5) పీఠాపురం తాలూకా టీచరు మేనేజర్ల సంఘము త్వరలో స్థాపింపజేయుటకు అధికార్లను కోరుటకును.

(6) ప్రస్తుతము కంటింజెన్సీలకు కావలసిన వస్తువులవెలల పరిమితముగా పెరుగుచుండుటచేతను, అందుకై గ్రాంటులో ప్రత్యేకింపబడు 15% చాలకుండుటచేతను, స్కూలు లోని సంఖ్యనుబట్టి తమకు న్యాయమనితోచిన Bonus అన్ని మేనేజీమెంటుకు యిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకు.

(7) పెద్ద పట్టణములలో అద్దెగ్రాంటు నిషింప ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకును,

(8) శ్రీ D. E. O గారి పెర్సనలు అసిస్టులువారియొక్కయు, రేంజీ ఆఫీసుల అవసర గును స్టాలయొక్కయు సహాయమున వెలవారి గ్రాంటు లిప్పించ శ్రీ డైరెక్టరువారిని కోరుటకు,

మే] తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఎయిడెడ్ టీచర్స్ యూనియన్, మండపేట ౪-

(9) ఇప్పడిచ్చుచున్న యధభత్యము ప్రభుత్వము సిబ్బందికిచ్చు రేట్లతో సమానముగా నిష్పింప ప్రభుత్వము వాని కోరుటకు,

(10) శ్రీ డైరెక్టరు వారియొద్దకు రాయబారము వెడల శ్రీ Y బ్రహ్మానందరావు, శ్రీ Ch K. S. శర్మ గార్లకు అధికారిమిచ్చుచు, సదరు ఖర్చు భరించుటకును,

(11) నేటివరకు రూ 13 5-0 లు టీచర్స్ నిల్వతో గల సంఘ జమాఖర్చు ఆమోదించుటకును,

(12) శ్రీ రామాఅండ్ కోవారు యిచ్చిన విరాళమునకు వారి సభినందించుటకును,

(13) శ్రీ వెంకట్రామా కంపెనీవారు మనకు చేయుచున్న అమూల్య సహాయమునకు 'విద్యోద్ధారక'

శ్రీ ఈదర వేంకట్రావు పంతులు గారికి కృతజ్ఞతను వెల్లిబుచ్చుటకును, యేకగ్రీవముగా తీర్మానించడమైనది

(Sd) Y. బ్రహ్మానందరావు,

ప్రెసిడెంటు.

కార్యదర్శి

Ch. K. S. Sarma.

Proceedings of the 1st Standing committee meeting of The East Godavari Dt Teacher managers' Association, held on 18-4-43 in the Poard Higher Ele Girls' School, Mandapeta with Sri Y. Brahmananda Rao in chair

(12) శ్రీ రామాఅండ్ కంపెనీవారు యీ సంఘమునకు దయతో రూ 10 - విరాళమిచ్చినందులకు వారికి యీ సంఘమువారు తమకృతజ్ఞతను వెల్లిబుచ్చుచున్నారు.

(True copy)

Ch. K. S. Sarma.

Secretary.

(Sd.) Y. Brahmananda Rao

President.

Communicated to Mrs. RAMA & Co., Ellore.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఎయిడెడ్ టీచర్స్ యూనియన్, మండపేట

L. Dis. 134/43

D/ 20-4-43.

ది 18-4-43 ఆదివారం మండపేట బోర్డు హౌస్ లో ఎలిమెంటరీ గర్లస్కూలులో శ్రీ కె. గోపాలంగారి అధిపత్యమున జరిగిన ప్రథమ స్థాయిసంఘసభ తీర్మానములు.

(1) ది 13-2-43 న జరిగిన మహాజనసభ తీర్మానములు త్వరలో సానుకూలపర్చ ప్రభుత్వము వారిని కోరుటకును.

(2) సాగంటు కమిటీవారి నూచనలను త్వరలో అమలు జరుప ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకును

(3) సర్వీసు రిజిస్టర్లలో "గ్రాంటుస్కేలులో 55%" అని ఉండుట "రూజు" నకు వ్యతిరేకము కనుక, "సంపాదించిన గ్రాంటులో 85% గా మార్పించుటకును, సదరు సర్వీసు కండిషనులు "రూచ" అమలుజరుగునట్లు చేయుటకు అధికారులను కోరుటకును.

(4) శ్రీ డైరెక్టరు వారియొద్దకు రాయబారము వెడల అన్యక్ష, కార్యదర్శులకు అధికారిమిచ్చుచు సదరుఖర్చు భరించుటకును.

(5) ఈ సంఘ చందా రెండురూపాయల తాలూకా సంఘసభ్యులే సమానచేసే సదరు కార్యదర్శి ద్వారా యీ సంఘమునకు పంపకోరుటకును యేకగ్రీవముగా తీర్మానించడమైనది.

1943 సం॥ రం॥ గాను యీగిగువ ఆదాయవ్యయపట్టిక యంచనా కేయబడినది

ఆదాయము	రు ఆ పై.	వ్యయము	రు. ఆ. పై.
1 ఆఫీలియేషను రునుము	24_0_0	పోస్టేజీ	80_0_0
2 చందాలు	100_0_0	సేవనరీ అండ్ ప్రింటింగు	40_0_0
3 విరాళములు	176_0_0	డిప్యూటీమను ఖర్చులు	50_0_0
		ప్రొఫగండా ,,	100_0_0
		ఇతర ,,	80_0_0
	300_0_0		300_0_0

4-12-42 తేదీని గుంటూరులోను 14-2-43 తేదీని రాజమండ్రిలోను శ్రీ డైరెక్టరు వార్షిక కలసికొని ఎయిడెడు యుపాధ్యాయుల కష్టములపూర్తిగా నివేదించినాము. ఏకతృప్తికరముగ యుదబలతైములక్రింద రు 2 లు నెలకు మంజూరు చేయబడినది. ఇది యవనము చేయుటకును, సర్వీసు కండిషన్లు చక్కచేయును. నెలవారీ గ్రాంటునీయుటకును, స్కేళ్ళు హెచ్చించుటకు మొదలు గాగల యంశములగుర్తి యుపాధ్యాయుల యున్నతికై పాటుపడుచున్నాము గాన మించదలచు సక్రమముగా చెల్లించుచు, విద్యాభిమానులనుండి విరాళముల సేకరించుచు, సంఘమున కర్తబలము చేగూర్చి, తాలూకా యూనియన్లను బలపర్చుచు, తన్మూలముగా మికషనుఖునుల నీ సంఘమునకు తెల్పి దీనివ్వరా ఫలితములపొందుచు తన్మూలముగా సర్వతోముఖాభివృద్ధికై పాటుపడయుపాధ్యాయులను ఉపాధ్యాయ యాజమాన్యులను కోరుచున్నాను.

తాలూకా యూనియను కార్యదర్శులు వీటిని తృతా సెంటర్లుకుపంపి ప్రచారమొనర్చి సంఘ ప్రత్యేకాలిఖతలై పాటుపడకోరుచున్నాను

ఎ. నీలకంఠం,

కార్యదర్శి

ది 14-4-1943 నా మధ్యాహ్నము 3 గం. భీమవరం తాలూకా ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ టీచరు మానేజర్ల సంఘము కార్యదర్శ మొదటి సమావేశము శ్రీ తాడికొండ నుబ్బారావుగారి ఆధిపత్యమున భీమవరం క్రిగ్గఱుగామా ఎయిడెడ్ హిందూ ఎలిమెంటరీ స్కూలులో సమావేశమై ఈక్రింది తీర్మానములను ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించడమైనది

హాజరైన మొదలు

1. తాడికొండ నుబ్బారావుగారు
2. నందల జగన్నాథంగారు
3. వై. విశ్వనాథంగారు
4. సి. హెచ్. శ్రీరామమూర్తిగారు
5. జె ఎగ్నేశ్వరుడుగారు
6. ఎ. వి. చంద్రారావుగారు
7. సి. ఎచ్. కామయ్యగారు
8. కె కాళికేశ్వరరావుగారు

1 ఈసంఘమునకు recognition యిప్పించవలసినదిగా శ్రీ డి. యి. ఓ గారి ద్వారా శ్రీ డైరెక్టరుగారిని కోరడమైనది

2 బొనలోని పాఠశాలలకు టీచర్ల సంఖ్యనుబట్టి ఆదైలు యిప్పించుటకు ఈసంఘమువారు శ్రీ డైరెక్టరువారిని కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

3 ఈసంవత్సరమువచ్చిన గ్రాంటు చాల నిరుత్సాహముగా నుండుటచే టీచర్లకు మానేజర్లకుకూడ చాల నిరుత్సాహముగానున్నది. ఈయందపు కోజిల్లో యిట్లు తక్కువ గ్రాంటు యిచ్చుటచే టీచర్ల మానేజర్ల చాల నిరుత్సాహపడుచున్నారు. గాన ఈ సంవత్సరము సప్లిమెంటరీ గ్రాంటు యిప్పించి

వచ్చిన లోపమును పూర్తిచేసి యికముందునుంచి యొనను మందిపాఠశాలలకైనను అదనపు గ్రాంటు యిప్పించగలందులకు ఈసంఘమువారు శ్రీ దైత్యకరు వారిని కోరుచున్నారు.

6. తాలూకా ఎడ్యుకేషన్ కమిటీలో టీచరు మానేజర్లకుమార రెండు స్థానములు యిప్పించ గలందులకు ఈసంఘమువారు శ్రీ దైత్యకరు వారిని కోరుచున్నారు.

సంఘం జగన్నాథము

కార్యదర్శి

17-4-43

భీమవరం

ఈ తాలూకాలో ప్రాథమికోపాధ్యాయ యూనియను యొక్క స్థాయిసంఘ సభ్యులు దివి 25.4.1943 వ తేదీని భీమవరంలో సమావేశమై ఈదినద వారిని అధ్యక్ష కార్యదర్శి, సంయుక్తకార్య దర్శులుగా యెన్నుకొనియుండిరి. (1) వేమూరి వెంకట్రామయ్య అధ్యక్షుడు (2) విష్ణుభట్ల విశ్వనాథం కార్యదర్శి (3) మలపాక వెంకట్రామయ్య సంయుక్తకార్యదర్శి.

(1) ఉత్తర ఆఫీసా మొదలగు వివిధరంగలలో మిత్రమండలివారు పొందుచున్న విజయములకు సభవారు మార్గమువెలిబుచ్చుచు, వారిద్వారా అనతికాలములో ప్రపంచకాంతి చేకూర్చి భగవంతుని పార్శ్వించి

(2) హిందూసాన్ స్కూలు మూపుమెంటువారి యాజమాన్యమున 12.5.43 మె|| 19.5.43 వరకు జరుపబడు శిక్షణ తరగతులకు ప్రతిహాయ్యులు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలనుండి ఒక ఉపాధ్యాయుని జిల్లాబోర్డు ఖర్చున పంపగోరడమైనది.

(3) పాఠశాల గ్రామమునుండి $1\frac{1}{2}$ మైళ్లు లోపున నివసించు ఉపాధ్యాయులకు వాంఛా ఆల్టై అట్టు నివసించుటకు ఇర్దిమను ఇప్పింపగోరడమైనది.

(4) 8 వ తరగతి పబ్లిక్ పరీక్షకు హాజరు అగు విద్యార్థుల యొక్క అనగా కృతార్థులు కాని వారితో సహా అందరిమార్కులు ఆయాపాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులకు తెలుపగోరుచు గెవ్వి మెంటు పరీక్షల కమిషనరుగారిని కోరడమైనది.

వేమూరి వెంకట్రామయ్య

అధ్యక్షుడు

Secretary, Sri Ramachandrapur Taluq,
Board Teachers' Union.

ఈ తాలూకా యూనియను ప్రధమస్థాయిసంఘ సభాసమావేశము మండపేట బోరు హాయ్యరు ఎలిమెంటరీ బాలికాపాఠశాలా భవనమున 18.4.43 తేదీ ఆదివారము శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి ప్రోకిడెంటు వారి ఆధిపత్యమున జరిగినది. సానికబోర్డు టీచర్లు భోజన అల్పహారముల సేర్పాటు చేసిరి పాఠశాలలకు వలయుకాగితములకు, ఉపాధ్యాయుని ఒక్కొంటికి 4 శేర్లు కిరసనాయిలు యిప్పించ ఆయాఅధికారము కోరుటకును, చందాల సక్రమముగా చెల్లించి సంఘమున కింకయైనన్ని ప్రోత్సహించ ఉపాధ్యాయుల కోరుచూ తీర్మానింపబడినది.

సి. వి. రామజోగారావు

శివవటం, దిగువపేట శ్రీ వేంకటస్వామి విద్యాలయంలో శ్రీ కి వెంకోబగారు అధ్యక్షత క్రింద 4.4.43 తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2 గం|| లకు శివవటంతాలూకా టీచరు మేనేజర్ల అండ్ మేనేజర్ల అసోసియేషన్ సమావేశమయి, 26, నుండి 19 నుండి కార్యక్రమమున పాల్గొనిరి.

తీర్మానములు

1. ఈసంఘము మిక్కిలుండలివారికి సక్యరవిజయమొదవుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నది.

2. 1.10.42 నుండి నెలకు 2 రూ చొప్పున కజవుజత్తెము ఇచ్చినందులకు శ్రీ గవర్నమెంటు వారికి శ్రీ డైరెక్టరు దొరవారికి యీ సంఘము హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతనర్పించుచున్నది కాని ధరలు మితిమీరిన యీ కాలంలో ఇప్పుడు శాంక్షన్ కాబడిన అలవెన్సు మిక్కిలితక్కువ. చాలదు కాబట్టి సదరు అలవెన్సును నెలకు 2 రూ నుండి 5 లూ లకు హెచ్చింపవలెనని యీసంఘము గవర్నమెంటు వారిని, శ్రీ డైరెక్టరుదొరవారిని కోరుచున్నది.

3 ఈ సలహాకరం టీచింగు గ్రాంటులో 22% చొప్పున ప్రొరాకట్టు మునుపేర టీచింగు గ్రాంటులో తగ్గింపు చేసినందుకు యీసంఘమువారు మిక్కిలి అసంతృప్తి వెల్లుబుచ్చుచు సదరు తగ్గింపును తొలగించు ఉత్తర్వులు 20-5-43 లోగా పాలింపనిచో మేనేజరులశత్రులై పాఠశాలలు యూయవలెనని వచ్చునని తెలుపుటకు చింతిలుచు తీర్మానించడమైనది

(4) ప్రస్తుతపు మూడుమాసముల కొకతూరి గ్రాంటునిచ్చుపద్ధతి హార్షి ప్రతిమాసమునకిచ్చు పద్ధతి త్వరితగతినే అమలుజరుప ప్రభుత్వమువారిని శ్రీ డైరెక్టరువారిని కోరుచు తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

(Sd.) C. VENKOBA RAO,

Chairman.

4-4-43.

శ్రీవివేకానంద ప్రాథమిక విద్యాలయము, ఆల్లూరుపేట.

సప్తమ వార్షికోత్సవము. ఏప్రిల్ 18 ను 1943

ఈపాఠశాలయొక్క సప్తమవార్షికోత్సవము ఏప్రిల్ నెల 18 వ తేదీన శ్రీ ఆనందం నుబ్బా రెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. గుంటూరు ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయపు లెక్చరరుగారైన శ్రీ మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య పంతులుగారు ప్రస్తుత విద్యా విధానమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. కోపూరులేజి ఇన్స్టిట్యూటుగారైన యల్. వీరయ్యచౌదరిగారు ప్రాథమిక విద్యనుగూర్చి దాని అభివృద్ధి కొరకు ప్రభుత్వముచేయు కృషినిగూర్చి మాట్లాడిరి గ్రామస్తులనేకులు సభకువిచ్చేసిరి. పాఠశాల బాల బాలికలచే కృష్ణలీలనాటకమునుండి కొన్ని అంకములు ప్రదర్శించబడెను. కరతాశిష్యులతోనూ, బాలీకు గీతములతోనూ సభనుగించబడెను.

G. Gopalakrishnaiah,

Headmaster.

మారుతీ ఎయిడెడ్, ఎలిమెంటరీ పాఠశాల

ప్రథమ వార్షికోత్సవము, పాతపూరు, అనంతపురం.

పై వార్షికోత్సవము, 1-5-43 వ, తేదీ శనివారము సాయంత్రం 5 న రావులపూడూర్ యం. లక్ష్మీనారాయణరావు ఎం. ఎ. ఎల్. టి. (రిటయరు జిల్లావిద్యా కాభాధికారి) గారి అధిపత్యము క్రింద జనుప్రదముగా జరుపబడెను పై వార్షికోత్సవమునకు అనంతపురము తాలూకా, సినియర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టర్ గారగు కె. శంకరన్ టి ఎస్. ఎల్. టి. గారుమాడా సభను ముమ్మలను ప్రోత్సహించిరి. పైవార్షికోత్సవము పండుములలో జయమొందిన బాలబాలికలకు అగ్రాసనాధిపతిగారిచే, బహుమతు లొసంగబడినది. ఆనాడుబాలికలచే భక్తకుచేల, అనునాటకము ప్రదర్శింపబడెను.

(Sd) బి. ఆంజనేయ, మేనేజర్.

R. S.

1941 సం॥ భూగోళశాస్త్ర ప్రణాళిక ననుసరించి
రెండవ తరగతి విద్యార్థులకు బోధించుటకు కావలసిన

బొమ్మల పటములు

1.	ఇతర దేశము లందలి బిడ్డలు	Children in other lands	ఎస్కిమోబిడ్డలు
2.	"	"	సహారాయందలి బిడ్డలు
3.	"	"	ఎట్టయిండియనులు
4.	"	"	సిగోబిడ్డలు

పైని చెప్పబడిన బిడ్డలనుగూర్చి విద్యార్థులకు బోధించుటకు కావలసిన 48 బొమ్మలు అతి దళసరి ఆర్ట్స్ పేపరుపై కాగితమునకు నాలుగు చొప్పున ముద్దలొలుకు నట్లు రంగులలో ముద్రింపబడినవి. ఆయాజాతుల బాలబాలికలు అనుదినము చేసేడి పనులు, నివసించేడి గృహములు, ధరించేడి దుస్తులు, వాడేడిపనిముట్లు, ఆడేడిఆటలు మున్నగు అనేక విషయములు ఈ బొమ్మలలో జూపడమైనది.

సెలబసులో విధించబడిన ప్రకారము ఉపాధ్యాయుడు కథలను బోధించు నపుడు ఈబొమ్మలను విద్యార్థులకు చూపినచో వారి కాయా బాలబాలికలు కండ్లకు కట్టినట్లగుపడుదురు. పిదప, కథకు సంబంధించిన చేతిపని నేర్పుటకు, బొమ్మలు చేయు టకు ఇనుకతో బల్లపై దృశ్యములు జూపుటకును, మాదిరి చిత్రరపులు వ్రాయుట కును, పిల్లలచే నాటకములాడించుటకును ఈ బొమ్మలు ఉపాధ్యాయునికి తోడ్పడు విధము ఇంతంతయని చెప్పనలవికాదు. ఒక్కొక్క పటమునందు బోధింపవలసిన విష యములు ఉపాధ్యాయుని కొఱకు ప్రత్యేకముగ ముద్రింపబడినవి. పటములు కొను వారికివి ఉచితముగ ఈయబడును.

48 బొమ్మలుగల 12 కాగితములు (In an envelope) వెల రూ 2-4-0

గుడ్డ, కుతుకజ్జలపై అమర్చబడినవి 3-8-0

వలయువారు:—ఆంధ్రాబుక్ డిస్టో మ్యునిసిపల్ ప్రెస్సులు రోడ్

విజయనగరం.

For E. S. L. C:—Historical Atlas in Telugu with notes Rs. 1— 0—0

Map of India in Telugu 0— 3—0

Map of the Western Hemisphere 0— 3—0

సోల్ ఏజంట్లు:— రామా అండ్ కో.,

హెడ్క్వార్టర్లు:—వలూరు; బ్రాంచీలు:—రాజమండ్రి— గుంటూరు.

1941 వ సంవత్సరపు నూతన సిలబస్ ననుసరించి

ప్రాథమిక భూగోళములు

శ్రీ K. వెంకట్రావు B.A., L.T., గారిచే

2 - 3 - 4 - తరగతులకు

వలయువాళ్ళు—రామా అండ్ కో.,

ఏలూరు గుంటూరు - రాజమండ్రి

Saraswathi Vilasam,

సంకర చందా రు 1-0-0 (పొట్టెకాపాక)

VETAPALEM

Reg-No M 3766

సంపుటము 32

సంచిక 3

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

Andhra Rastra Prarambha Vidya

(విద్యావిషయిక మాసపత్రిక)

జూన్ 1943

సంపాదకులు :

శ్రీయుత మహావాది వేంకటరత్నముగారు, బి.ఎ.,

వ్యవస్థాపకులు :

శ్రీయుత ఈదర వెంకయ్యగారు,

ప్రచురితరు :

రామా అండ్ కో.,

హెడ్ అఫీసు :— ఏలూరు,

బ్రాంచెస్ :— గుంటూరు, రాజమండ్రి.

విషయ సూచిక

1. నిత్యసంకీర్తనము
2. వేడికోలు
3. పాడరా బాలుడా
4. గురు సంప్రదాయము
5. శ్రీ డై రెక్టరువారి ప్రాసీడింగు
6. శ్రీ ఆచార్య.సింహాగారి “బహిరంగ లేఖలు” జవాబు
7. బాలసీతేశతకము
8. భాగోళ ప్రశ్నోత్తరములు
9. “వల్లెటూరి పంతుళ్ళ మొర”
10. విద్యాప్రబోధము
11. వేడికోలు
12. ఉపాధ్యాయుడు గ్రామసేవ
13. బాలవిజ్ఞానము
14. పౌరధర్మశాస్త్రము
15. గుఱ్ఱంకథ
16. బిడ్డలయొక్క తూనికలు
17. కావలెను ! కావలెను!
18. ఆహ్వానము
19. నభలు తీర్మానములు